

RO

2020

Raportul privind performanța pe scurt

Prezentare a Raportului Curții de Conturi Europene privind performanța bugetului UE situația la sfârșitul anului 2020

CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURG

Tel. +352 4398-1

Întrebări: eca.europa.eu/ro/Pages/ContactForm.aspx

Website: eca.europa.eu

Twitter: @EJAuditors

Numeroase alte informații despre Uniunea Europeană sunt disponibile pe internet pe serverul Europa (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2021

PDF

ISBN 978-92-847-7241-4

ISSN 2600-1454

doi:10.2865/317265

QJ-AK-21-002-RO-N

HTML

ISBN 978-92-847-7253-7

ISSN 2600-1454

doi:10.2865/149783

QJ-AK-21-002-RO-Q

RO

2020

Raportul privind

performanța – pe scurt

Prezentare a Raportului Curții de Conturi
Europene privind performanța bugetului UE –
situația la sfârșitul anului 2020

Cuprins

Ce anume a auditat și a analizat Curtea	3
Obiectiv	3
Sferă	3
Capitolul 1 – Cadrul de performanță	6
Ce anume a analizat Curtea	6
Care au fost constatările Curții	7
Ce anume recomandă Curtea	8
Capitolul 2 – Competitivitate pentru creștere și locuri de muncă	10
Ce anume a analizat Curtea	10
Care au fost constatările Curții	11
Capitolul 3 – Coeziune economică, socială și teritorială	13
Ce anume a analizat Curtea	13
Care au fost constatările Curții	14
Capitolul 4 – Resurse naturale	17
Ce anume a analizat Curtea	17
Care au fost constatările Curții	18
Capitolul 5 – Securitate și cetățenie	20
Ce anume a analizat Curtea	20
Care au fost constatările Curții	21
Capitolul 6 – Europa în lume	24
Ce anume a analizat Curtea	24
Care au fost constatările Curții	25
Capitolul 7 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor	27
Ce anume a analizat Curtea	27
Care au fost constatările Curții	27

Ce anume a auditat și a analizat Curtea

Obiectiv

Acest raport privind performanța constituie una dintre cele două părți care formează Raportul anual al Curții privind exercițiul financiar 2020. El acoperă performanța programelor de cheltuieli din cadrul bugetului UE, așa cum se prezenta situația la sfârșitul anului 2020. Cealaltă parte a raportului anual acoperă fiabilitatea conturilor UE și legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente.

Raportul anual al Curții a fost împărțit în două părți, sub forma unui proiect-pilot de doi ani, care a început cu Raportul anual pentru exercițiul financiar 2019. Principalul motiv care a stat la baza acestui exercițiu a fost acela de a se oferi o vizibilitate mai mare, în rapoartele anuale ale Curții, rezultatelor obținute cu ajutorul bugetului UE. Totodată, împărțirea în acest fel a raportului anual a permis Curții să ia în considerare raportul anual privind gestionarea și performanța, care este principalul raport de nivel înalt al Comisiei privind performanța bugetului UE. Dat fiind că termenul legal pentru adoptarea acestuia este sfârșitul lunii iunie a anului n+1, Curtea nu a fost în măsură, în trecut, să îl acopere în raportul său anual, care este publicat în mod normal la începutul lunii octombrie.

Sferă

Raportul Curții este structurat în șapte capitole.

În capitolul 1, la fel ca anul trecut, Curtea a examinat un aspect specific al cadrului de performanță. În acest an, ea a evaluat dacă și în ce mod Comisia și colegiitorii au utilizat învățămintele desprinse din cadrele financiare multianuale (CFM) anterioare (de exemplu, din evaluări posterioare, evaluări ale impactului și audituri) pentru a îmbunătăți modul în care sunt concepute programele de cheltuieli din perioada 2021-2027 și performanța acestora.

În capitolele 2-6, Curtea a analizat rezultatele care au fost obținute de un eșantion de programe ale UE desfășurate în cadrul a cinci rubrici din CFM 2014-2020. Scopul Curții a fost de a determina cât de multe informații referitoare la performanță sunt disponibile și, pe baza acestor informații, de a evalua cât de bună a fost performanța programelor de cheltuieli respective.

În capitolul 7, Curtea a analizat măsura în care entitățile auditate au pus în aplicare recomandările pe care le-a formulat în rapoartele sale speciale publicate în 2017.

În **tabelul 1**, Curtea prezintă o imagine de ansamblu a celor cinci programe de cheltuieli selectate care fac obiectul capitolelor 2-6 din raportul de anul acesta (reprezentând 19 % din totalul plăților efectuate până la sfârșitul anului 2020), precum și a celor opt programe vizate în raportul de anul trecut (care reprezentau 74 % din totalul plăților efectuate până la sfârșitul anului 2019).

Tabelul 1 – Programele de cheltuieli selectate pentru raportul pe 2019 și pentru raportul pe 2020

Capitol	Rubrica din CFM	Numărul de programe	Programele de cheltuieli selectate Raportul pe 2019	Programele de cheltuieli selectate Raportul pe 2020
2	1a: Competitivitate pentru creștere și locuri de muncă	23	Orizont 2020 Fondul european pentru investiții strategice (FEIS)	Erasmus+
3	1b: Coeziune economică, socială și teritorială	4	Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) Fondul de coeziune	Fondul social european (FSE)
4	2: Creștere durabilă/ resurse naturale	5	Fondul european de garantare agricolă (FEGA) Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)	Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)
5	3: Securitate și cetățenie	11	Fondul pentru azil, migrație și integrare (FAMI)	Fondul pentru securitate internă – Frontiere și vize

Capitol	Rubrica din CFM	Numărul de programe	Programele de cheltuieli selectate Raportul pe 2019	Programele de cheltuieli selectate Raportul pe 2020
6	4: Europa în lume	15	Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD) Instrumentul european de vecinătate (IEV)	Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II)
Procentul din totalul plăților efectuate			74 % până la sfârșitul anului 2019	19 % până la sfârșitul anului 2020

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor Comisiei.

Evaluarea Curții s-a bazat pe informațiile referitoare la performanță publicate de Comisie (de exemplu, Raportul anual pe 2020 privind gestionarea și performanța bugetului UE, fișele de program relevante pentru proiectul de buget pe 2022, rapoartele anuale de activitate pe 2020, evaluări etc.). Curtea a verificat plauzibilitatea acestor informații și coerența lor cu constatările sale, dar nu le-a auditat fiabilitatea. Aceste informații ale Comisiei au fost completate de Curte cu constatările pe care le-a formulat recent în urma propriilor activități de audit și de analiză.

Fiecare program de cheltuieli al UE conține o serie de obiective, care sunt clasificate fie ca generale (de obicei mai largi și mai strategice), fie ca specifice (de obicei mai restrânse și mai operaționale). Curtea a examinat performanța programelor de cheltuieli în raport cu o selecție dintre aceste obiective. Au fost acoperite toate obiectivele generale, dacă erau disponibile, și o selecție de obiective specifice, care au fost alese în funcție de importanța lor și în funcție de corelația lor cu un obiectiv general și cu obiective de nivel superior ale UE.

În cadrul evaluării pe care a realizat-o cu privire la performanță, Curtea a analizat informațiile aduse de indicatorii de performanță prezentați de Comisie. În special, evaluarea Curții cu privire la măsura în care un anumit indicator este „pe drumul cel bun” se referă la analiza sa cu privire la probabilitatea ca un anumit indicator să își atingă ținta la timp. Această evaluare nu ia în considerare relevanța indicatorului în raport cu acțiunile și obiectivele programului și nici dacă valoarea-țintă stabilită pentru indicatorul respectiv este suficient de ambițioasă. Indicatorii singuri nu reflectă neapărat realizarea obiectivelor unui program.

Capitolul 1 – Cadrul de performanță

Ce anume a analizat Curtea

UE își pune în aplicare programele de cheltuieli în cicluri de șapte ani, cunoscute și ca perioade CFM. În ultimii ani au avut loc pregătiri intense pentru actualul CFM, care a început în 2021 și se va desfășura până în 2027.

UE a elaborat principii care să contribuie la asigurarea unei calități ridicate a legislației sale (inclusiv legislația CFM). Aceste principii sunt stabilite în special în Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare încheiat între Parlament, Consiliu și Comisie, precum și în orientările și în setul de instrumente ale Comisiei privind o mai bună legiferare (un set de îndrumări, sfaturi și bune practici). Lucru recunoscut atât în acord, cât și în orientări, calitatea legislației (care, în cazul CFM, afectează concepția și performanța viitoare a programelor de cheltuieli) depinde de câteva elemente-cheie, printre care utilizarea evaluărilor posterioare și a evaluărilor impactului.

Pentru acest capitol, Curtea a examinat dacă și în ce mod Comisia, precum și Parlamentul și Consiliul au utilizat învățămintele desprinse din perioadele CFM anterioare (de exemplu, din evaluări posterioare și evaluări ale impactului) pentru a îmbunătăți modul în care sunt concepute programele de cheltuieli din perioada 2021-2027 și performanța acestora.

În acest scop, Curtea a selectat șase propuneri legislative legate de cinci programe de cheltuieli stabilite pentru perioada 2021-2027, cărora le corespunde o proporție de 60 % din bugetul total al perioadei. Curtea a acoperit, de asemenea, Regulamentul privind CFM în sine.

Principalele criterii pentru selecția Curții au fost importanța financiară și emiterea de către Curte a unor avize cu privire la propunerile legislative ale Comisiei referitoare la aceste programe.

Care au fost constatările Curții

Abordarea privind o mai bună legiferare ajută Comisia să identifice învățămintele desprinse din punerea în aplicare anterioară a politicilor și a programelor și să le utilizeze pentru a îmbunătăți performanța viitoare

Curtea a constatat următoarele:

- Comisia respectase în cea mai mare parte principiul „mai întâi se evaluează” în cadrul procedurilor legislative pe care le-a examinat, ceea ce înseamnă că învățămintele desprinse din evaluările acțiunilor anterioare ale UE erau în cea mai mare parte disponibile și au fost integrate în activitățile de evaluare a impactului încă de la început și că existau date factuale relevante pentru a sprijini pregătirea de noi inițiative. Comisia nu a efectuat însă o evaluare a impactului pentru Regulamentul privind dispozițiile comune, care conține dispoziții importante legate de performanță pentru FEDR, Fondul de coeziune și alte șase programe. În plus, în ceea ce privește pachetul de propuneri legislative pentru politica agricolă comună (PAC), la momentul pregătirii evaluării impactului nu era disponibil un set cuprinzător de evaluări recente care să acopere toate aspectele importante ale politicii.
- Publicarea evaluărilor posterioare și a evaluărilor impactului oferă o ocazie ideală de a colabora cu părțile interesate și cu publicul larg și difuzarea rezultatelor evaluărilor este o condiție prealabilă pentru dezbateri active. Evaluările impactului și evaluările posterioare, precum și studiile conexe sunt publicate, dar nu există un punct unic de acces la acestea.
- În general, învățămintele desprinse erau identificate în mod clar în evaluările posterioare pe care Curtea le-a examinat. Comisia nu a identificat însă în mod clar măsurile subsecvente relevante aferente în planurile de gestiune pe care le-a publicat.
- Evaluările impactului ar trebui să compare opțiunile de politică pe baza impacturilor lor economice, sociale și de mediu și toate impacturile relevante trebuie evaluate din punct de vedere calitativ și, dacă este posibil, și cantitativ. Evaluările impactului examinate de Curte conțineau o serie de opțiuni pentru conceperea programelor de cheltuieli vizate, însă ele ofereau puține informații cuantificate care să faciliteze compararea opțiunilor prezentate.
- Comitetul de control normativ, pe care Comisia l-a înființat în 2016 pentru a evalua calitatea tuturor evaluărilor impactului și a evaluărilor posterioare majore înainte să prezinte propuneri legislative, desfășoară o activitate considerabilă. Acest comitet examinează toate evaluările impactului și o selecție

de evaluări posteroare și contribuie în mod concret la îmbunătățirea calității acestora.

Comisia și-a pregătit propunerile legislative ținând seama de învățămintele desprinse

Curtea a constatat că, în cele șapte propuneri legislative pe care le-a examinat, Comisia luase în considerare, în general, învățămintele desprinse din evaluările posteroare și auditurile relevante, deși nu întotdeauna pe deplin și, în unele cazuri, doar într-o măsură limitată. Un exemplu în care propunerea legislativă a Comisiei reflecta lecțiile învățate doar într-o măsură limitată a fost chestiunea măsurării contribuției PAC la acțiunile climatice. Curtea considera că un mod mai realist de a estima contribuția la acțiunile climatice a plăților directe efectuate către fermieri ar fi prin luarea în considerare numai a sprijinului plătit pentru zonele în care fermierii aplică efectiv practici de atenuare a schimbărilor climatice.

Modificările aduse proiectelor legislative privind CFM au fost sprijinite parțial de evaluări ale impactului efectuate de Comisie, dar Parlamentul sau Consiliul nu au elaborat evaluări suplimentare

Curtea a constatat următoarele:

- Un factor major care afectează performanța programelor de cheltuieli din cadrul CFM este introducerea la timp a acestora. Adoptarea legislației pentru CFM 2021-2027 a durat mai mult decât în perioada precedentă (peste trei ani față de doi ani și jumătate, iar procedura pentru PAC este încă în desfășurare), întârziind lansarea noilor programe de cheltuieli. Întârzierea poate fi explicată parțial prin izbucnirea pandemiei de COVID-19.
- Parlamentul și Consiliul aduseseră numeroase modificări la propunerile legislative ale Comisiei examinate de Curte, unele dintre acestea fiind, în opinia Curții, substanțiale din perspectiva performanței programelor. Majoritatea acestor modificări puteau fi corelate cu învățăminte desprinse din evaluări posteroare sau evaluări ale impactului. Atât Parlamentul, cât și Consiliul au decis să nu utilizeze opțiunea prevăzută în Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare de a efectua propriile evaluări ale impactului.

Ce anume recomandă Curtea

Curtea recomandă Comisiei următoarele:

- Să se asigure, în contextul pregătirii următorului CFM, că evaluările impactului examinează aspecte-cheie de fond ale actelor legislative care acoperă mai multe

programe (cum ar fi Regulamentul privind dispozițiile comune) și să își planifice evaluările posteroare pentru toate programele de cheltuieli, inclusiv evaluările care acoperă aspecte tematice specifice ale unor astfel de programe, astfel încât rezultatele acestora să fie disponibile pentru a fi utilizate în evaluările de impact relevante.

- Să continue și să pună în aplicare planurile sale de stabilire a unui punct de acces ușor de utilizat pentru toate evaluările impactului, evaluările posteroare și studiile de la baza acestora.
- Să identifice în mod clar măsurile subsecvente relevante concepute în urma evaluărilor posteroare, prezentându-le în planurile sale anuale de gestiune sau în alte documente publice cu un statut echivalent.
- Să includă mai multe informații cantitative, în special analize cost-beneficiu și analize cost-eficacitate, atunci când prezintă opțiuni în evaluările impactului.

Capitolul 2 – Competitivitate pentru creștere și locuri de muncă

Ce anume a analizat Curtea

Rubrica Competitivitate pentru creștere și locuri de muncă din CFM finanțează **23 de programe** al căror obiectiv este să promoveze o societate favorabilă incluziunii, să stimuleze creșterea, să încurajeze cercetarea, dezvoltarea și inovarea și să creeze locuri de muncă în UE. Cheltuielile prevăzute la această rubrică din CFM 2014-2020 se ridică la 142 de miliarde de euro, din care fusese plătită până la sfârșitul anului 2020 o sumă de 104,6 miliarde de euro.

Pentru raportul din acest an, Curtea a selectat **Erasmus+**, care este programul UE desfășurat în domeniile educației și formării, tineretului și sportului. Acesta, împreună cu programele selectate anul trecut (Orizont 2020 și FEIS), reprezintă peste 70 % din totalul plăților efectuate în cadrul acestei rubrici din CFM până la sfârșitul anului 2020.

Erasmus+ are:

un obiectiv general, pe care Curtea l-a acoperit în cadrul auditului său. Acesta contribuie la realizarea unui set de obiective de nivel înalt, inclusiv a Strategiei Europa 2020 și a cadrului strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării;

13 obiective specifice, dintre care Curtea a examinat cele mai importante 4 obiective din punctul de vedere al finanțării:

- mobilitatea în domeniul educației și formării;
- cooperarea în domeniul educației și formării;
- acțiuni externe în domeniul educației și formării;
- mobilitatea tinerilor.

Curtea a analizat informațiile furnizate de indicatorii de performanță, care măsoară gradul de realizare și progresele înregistrate în vederea atingerii obiectivelor menționate mai sus și pe care Comisia îi raportează în [fișa de program¹](#) privind Erasmus+. Pe baza informațiilor relevante disponibile cu privire la performanță, Curtea a evaluat cât de bună fusese performanța programului Erasmus+ și a verificat

¹ Fișele de program aferente proiectului de buget pe 2022.

plauzibilitatea acestor informații în raport cu propriile constatări rezultate în urma unor audituri² și a unei analize³ recente.

Care au fost constatările Curții

În general, Erasmus+ este un program popular, care aduce beneficii în special participanților înșiși. Evaluarea de către Curte a progreselor înregistrate de indicatori în cadrul **obiectivului general** al programului corespunde, în linii mari, cu evaluarea Comisiei și arată că aceștia sunt pe drumul cel bun către atingerea valorilor-țintă. Eficiența programului a fost îmbunătățită prin simplificarea sa în raport cu programele anterioare. În special, Erasmus+ grupează programele anterioare sub o singură umbrelă, simplificând astfel structura programului și asigurând o mai mare coerență. Este însă în continuare loc de îmbunătățiri, de exemplu prin reducerea numărului de instrumente informatice, prin asigurarea faptului că ghidul programului este mai ușor de înțeles, prin simplificarea procedurii de depunere a cererilor și prin abordarea egalității de gen, atât la nivelul programării, cât și la nivelul raportării.

Erasmus+ este apreciat atât de public, cât și de părțile interesate. Faptul că programul este suprasolicitat atestă popularitatea sa, reversul medaliei fiind acela că nu toate propunerile pot fi finanțate.

Primul obiectiv specific analizat de Curte vizează **promovarea mobilității în domeniul educației și formării**, prin finanțarea mobilității studenților, a stagiariilor și a personalului. Acesta dispune de cele mai mari fonduri alocate (1 630,7 milioane de euro pentru 2020, adică 54,1 % din totalul programului). Interesul pentru acest tip de mobilitate a crescut cu 10 % pe an de la lansarea programului Erasmus+ în 2014. Cu toate acestea, restricțiile impuse din cauza pandemiei de COVID-19 cu privire la călătorii și la cursuri cu prezență fizică au condus la o reducere semnificativă a activităților de mobilitate în 2020 (o reducere de circa 60 % – cu alte cuvinte numărul activităților individuale de mobilitate a fost cu 500 000 mai mic). Acest lucru explică, de asemenea, de ce lipsea foarte puțin pentru ca indicatorul privind participarea cursanților și a stagiariilor din învățământul superior să fie atins în proporție de 100 %. Mobilitatea sprijinită de program aduce numeroase tipuri de valoare adăugată în plus față de cele vizate în Regulamentul Erasmus+ (de exemplu, sub forma încurajării multilingvismului sau a adoptării un sistem de carte care consolidează reputația instituțiilor).

² Raportul special nr. 22/2018 și Raportul special nr. 10/2021.

³ Documentul de analiză nr. 03/2021.

Al doilea obiectiv specific, care vizează **cooperarea între organizațiile beneficiare în domeniul educației și formării**, este menit să conducă la practici inovatoare la nivel local, regional, național sau european. Acest obiectiv este important din punct de vedere bugetar, cu 782,4 milioane de euro alocați pentru 2020. Organizațiile beneficiare îl consideră extrem de important, astfel încât concurența pentru obținerea de finanțare este puternică, însă țările și instituțiile cu mai multă experiență sau resurse beneficiază de un avantaj și au șanse mai mari de a atrage finanțare. Nivelul de inovare atins de parteneriate este relativ scăzut în comparație cu acțiunile anterioare și este adesea insuficient pentru a avea vreun impact în afara organizațiilor beneficiare. Acest obiectiv specific are doi indicatori. Din cauza lipsei de date din 2016 încoace, este imposibil să se stabilească dacă acești indicatori sunt pe drumul cel bun.

Acțiunile externe în domeniul educației și formării includ proiecte care vizează, de exemplu, consolidarea capacităților în învățământul superior, cu un accent special pe țările partenere învecinate cu UE. Mobilitatea studenților și a personalului din și către țările partenere beneficiază de asemenea de sprijin. Acest obiectiv specific facilitează recunoașterea calificărilor de către țările partenere ale UE și, prin promovarea mobilității în scop educațional între țări, contribuie la diplomația „soft”. Indicatorii examinați de Curte arată că acest obiectiv specific este pe drumul cel bun în ceea ce privește numărul de studenți și de membri ai personalului care merg într-o țară parteneră sau care vin dintr-o țară parteneră.

Proiectele finanțate în cadrul obiectivului specific privind **mobilitatea tinerilor** urmăresc să permită organizațiilor să stabilească schimburi de tineri și lucrători de tineret, în cadrul cărora grupuri de tineri merg în străinătate pentru a interacționa cu tineri din alte țări. Efectele asupra participanților sunt în mare măsură pozitive, de exemplu în ceea ce privește competențele lingvistice și îmbunătățirea competențelor-cheie. Concurența pentru proiecte este relativ mare, iar programul este perceput ca fiind mai potrivit pentru organizațiile mai mari din domeniul activităților pentru tineret, deoarece acestea sunt cele care dispun în general de cunoștințele și de resursele necesare pentru a depune o candidatură de succes. Curtea consideră că cei doi indicatori pe care i-a examinat, referitori la îmbunătățirea competențelor-cheie și la numărul de tineri implicați în acțiuni de mobilitate sprijinite, sunt pe drumul cel bun să își atingă valorile-țintă.

Capitolul 3 – Coeziune economică, socială și teritorială

Ce anume a analizat Curtea

Cheltuielile din cadrul acestei rubrici din CFM se concentrează pe reducerea decalajelor dintre nivelurile de dezvoltare a diferitelor regiuni din statele membre ale UE. Cheltuielile totale prevăzute pentru cele **patru programe principale** finanțate la această rubrică se ridică la 371 de miliarde de euro pentru perioada 2014-2020, din care fusese plătită până la sfârșitul anului 2020 o sumă de 194,8 miliarde de euro.

În acest an, Curtea a analizat **Fondul social european (FSE)**, un program care urmărește să promoveze ocuparea forței de muncă și incluziunea socială, să integreze persoanele defavorizate în societate și să asigure oportunități de viață mai echitabile. Acesta, împreună cu programele selectate anul trecut (FEDR și Fondul de coeziune), reprezenta peste trei sferturi din totalul plăților efectuate în cadrul acestei rubrici din CFM până la sfârșitul anului 2020.

FSE are **cinci obiective specifice**. Curtea a analizat cele patru obiective legate de:

- locuri de muncă durabile și de calitate și sprijinirea mobilității lucrătorilor;
- incluziunea socială, combaterea sărăciei și a discriminării;
- educație, formare și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții.

În ceea ce privește locurile de muncă durabile și de calitate și sprijinirea mobilității lucrătorilor, Curtea a acoperit performanța operațiunilor axate pe nevoile tinerilor cu vârste cuprinse între 15 și 24 de ani care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare. Aceste operațiuni sunt sprijinite de FSE (care contribuie la măsuri structurale, cum ar fi capacitatea instituțională și sprijinul pentru sisteme) și de Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI), care a fost lansată în 2013 și care se adresează persoanelor fizice.

Curtea a analizat informațiile furnizate de indicatorii de performanță, care măsoară gradul de realizare și progresele înregistrate în vederea atingerii obiectivelor menționate mai sus și pe care Comisia îi raportează în [fișa de program⁴](#) privind FSE. Pe baza informațiilor relevante disponibile referitoare la performanță, Curtea a evaluat cât de bună fusese performanța programelor de cheltuieli și a verificat plauzibilitatea

⁴ Fișele de program aferente proiectului de buget pe 2022.

acestor informații în raport cu constatările sale rezultate din audituri recente⁵ (inclusiv auditul paralel efectuat împreună cu instituțiile supreme de audit din statele membre ale UE⁶), documente de analiză⁷ și avize⁸.

Care au fost constatările Curții

Conform constatării Curții, cadrul de performanță este bine dezvoltat; acesta cuprinde obiective de etapă și ținte pentru fiecare axă prioritară a programelor operaționale aferente FSE și YEI.

Cadrul a sporit în mod considerabil disponibilitatea informațiilor privind performanța, însă accentul este pus în continuare pe resursele financiare și pe realizări, nu pe obținerea de rezultate.

Curtea a examinat 13 indicatori comuni pentru FSE și a concluzionat că 12 erau pe drumul cel bun să își atingă valorile-țintă. Cu toate acestea, cinci dintre acești indicatori se află pe drumul cel bun doar grație reducerii de către Comisie a valorilor-țintă aferente în fișa de program pe 2021 și un indicator tot nu este pe drumul cel bun, în ciuda reducerii.

Obiectivul specific privind **promovarea unor locuri de muncă durabile și de calitate și sprijinirea mobilității lucrătorilor** a contribuit la obiectivul de creștere a ratei de ocupare a populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani la cel puțin 75 % până în 2020. Curtea a constatat că ritmul de punere în aplicare este sub așteptări, cu diferențe semnificative între statele membre: în perioada 2014-2020, alocările pentru acest obiectiv au fost de 39,8 miliarde de euro și, până în iunie 2021, statele membre cheltuiseră, în medie, 54 % din fondurile disponibile, procentul variind de la 24 % în Malta la 90 % în Cipru. În perioada 2014-2020, ratele de ocupare a forței de muncă în grupa de vârstă 20-64 de ani au crescut (până la 73,1 % în 2019), dar nu au reușit să atingă obiectivul UE, în principal din cauza pandemiei de COVID-19. Ponderea finanțării din FSE alocată măsurilor care abordează alte probleme structurale (cum ar fi egalitatea de gen, îmbătrânirea activă și modernizarea instituțiilor pieței muncii) a fost relativ scăzută, iar punerea în aplicare a progresat într-un ritm mai lent decât cel

⁵ Rapoartele speciale nr. [14/2016](#), [16/2016](#), [2/2017](#), [5/2017](#), [15/2017](#), [06/2018](#), [16/2018](#), [21/2018](#), [05/2019](#), [20/2020](#) și [24/2021](#).

⁶ Raportul din 2017 privind un audit paralel: *Contribution of the Structural Funds to the Europe 2020 Strategy in the areas of Employment and/or Education*.

⁷ Documentele de analiză nr. [4/2018](#), [05/2018](#), [8/2019](#) și [02/2021](#).

⁸ Avizele nr. [1/2017](#) și [6/2018](#).

așteptat. În fine, proporția tinerilor aflați în șomaj și a celor inactivi a scăzut în UE, însă proporția tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare inactivi a rămas constantă, situându-se la 6 %. Acest lucru evidențiază dificultatea de a ajunge la această parte a populației și de a o mobiliza.

Al doilea obiectiv specific analizat de Curte se referă la **incluziunea socială și combaterea sărăciei și a discriminării**, axându-se pe o serie de grupuri, printre care adulții slab calificați, șomerii de lungă durată și persoanele provenite dintr-un context de migrație sau de naționalitate străină. Alocările pentru acest obiectiv se ridică la aproximativ 33,3 miliarde de euro, adică 27 % din bugetul total al FSE. Curtea a constatat că, până la sfârșitul anului 2019, deși numărul persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială în UE a scăzut per ansamblu, doar aproximativ jumătate dintre statele membre își îndeplineseră obiectivele pentru 2020. De atunci, este probabil ca efectele economice ale crizei provocate de pandemia de COVID-19 să fi contribuit la o creștere a populației expuse riscului de sărăcie. Prin urmare, este puțin probabil ca obiectivul Strategiei Europa 2020 de reducere a sărăciei și de sporire a incluziunii sociale să fie atins. În plus, este dificil să se evalueze cât de eficace a fost finanțarea din FSE 2014-2020 pentru anumite grupuri-țintă, din cauza lipsei de date de monitorizare (de exemplu, contribuția finanțării din partea UE la incluziunea socială a celor mai defavorizate persoane nu putea fi măsurată din cauza lipsei de date cantitative).

În fine, 37,8 miliarde de euro au fost alocați pentru **educație, formare și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții**. Ținta aferentă acestui obiectiv specific consta în reducerea la mai puțin de 10 % a procentului de persoane care nu termină studiile sau formarea și creșterea la cel puțin 40 % a procentului de persoane cu vârste cuprinse între 30 și 34 de ani care au absolvit o formă de învățământ terțiar sau echivalent. Progresele în direcția atingerii acestor două ținte se află, în general, pe drumul cel bun, însă în cazul ambelor există o disparitate de gen semnificativă, rezultatele fiind mai slabe pentru bărbați decât pentru femei. În fine, este dificil să se identifice contribuția FSE la atingerea țintelor, deoarece acest fond reprezintă, în medie, doar aproximativ 1 % din bugetele pentru educație ale statelor membre și deoarece este nevoie de o mai bună clarificare a legăturilor dintre acțiune și rezultate.

În ansamblu, FSE este în concordanță cu Strategia Europa 2020 pentru generarea unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii în UE și contribuie la aceasta. Informațiile privind performanța raportate de statele membre și de Comisie arată că un număr considerabil de cetățeni ai UE au beneficiat de finanțare din partea FSE pentru a-și îmbunătăți competențele, capacitatea de inserție profesională și perspectivele de carieră. Cu toate acestea, din cauza limitărilor de la nivelul datelor,

dar și a faptului că multe operațiuni erau încă în desfășurare la data auditului său, Curtea nu este deocamdată în măsură să tragă o concluzie generală cu privire la performanța reală a cheltuielilor aferente FSE în perioada 2014-2020.

Capitolul 4 – Resurse naturale

Ce anume a analizat Curtea

Această rubrică din CFM cuprinde **cinci programe**, care acoperă cheltuielile legate de politicile referitoare la utilizarea durabilă a resurselor naturale, finanțarea politicii agricole comune, politica comună în domeniul pescuitului (PCP) și acțiunile climatice și în materie de mediu. Cheltuielile totale prevăzute pentru perioada 2014-2020 s-au ridicat la 420 de miliarde de euro, din care fusese plătită până la sfârșitul anului 2020 o sumă de 367 de miliarde de euro.

Pentru raportul din acest an, Curtea a selectat **Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)**. Acesta, împreună cu cele două programe acoperite anul trecut (FEGA și FEADR), reprezenta aproape 85 % din totalul plăților efectuate în cadrul acestei rubrici din CFM până la sfârșitul anului 2020.

Obiectivul principal al FEPAM este de a garanta că activitățile de pescuit și de acvacultură asigură condiții de mediu durabile pe termen lung și sunt gestionate de o manieră consecventă cu obiectivele de realizare de beneficii economice, sociale și de ocupare a forței de muncă și de contribuire la disponibilitatea aprovizionării cu alimente. FEPAM are **patru obiective specifice**, dintre care Curtea a analizat două obiective, corespunzând unei proporții de 84 % din bugetul FEPAM:

- promovarea pescuitului și acvaculturii competitive, durabile din punctul de vedere al mediului, viabile din punct de vedere economic și responsabile din punct de vedere social;
- încurajarea punerii în aplicare a politicii comune în domeniul pescuitului.

Curtea a analizat informațiile furnizate de indicatorii de performanță, care măsoară gradul de realizare și progresele înregistrate în vederea atingerii obiectivelor menționate mai sus și pe care Comisia îi raportează în [fișa de program](#)⁹ privind FEPAM. Pe baza informațiilor relevante disponibile referitoare la performanță, Curtea a evaluat cât de bună fusese performanța FEPAM și a verificat plauzibilitatea acestor informații în raport cu **propriile constatări din două rapoarte de audit recente**¹⁰.

⁹ Fișele de program aferente proiectului de buget pe 2022.

¹⁰ Raportul special nr. 26/2020 și Raportul special nr. 08/2017.

Care au fost constatările Curții

În ansamblu, Curtea a constatat că informațiile Comisiei cu privire la performanță, astfel cum sunt prezentate în fișele de program și în raportul anual privind gestionarea și performanța bugetului UE, se concentrează, în cea mai mare parte, pe contribuția financiară a FEPAM la obiectivele politicii comune în domeniul pescuitului, și nu pe rezultate. Întrucât nu există o legătură clară între contribuția FEPAM și realizările declarate, este dificil să se identifice relația causală dintre cele două aspecte și, prin urmare, să se evalueze impactul programului asupra performanței globale a politicii.

Comisia a elaborat un set complementar de indicatori specifici FEPAM și colectează date relevante. Informațiile privind acești indicatori se bazează pe raportările statelor membre efectuate prin intermediul rapoartelor lor anuale de implementare și permit obținerea unei imagini de ansamblu mai cuprinzătoare a punerii în aplicare a FEPAM. Or, și aceste rapoarte se concentrează mai degrabă pe cheltuieli decât pe rezultate.

Primul obiectiv specific analizat de Curte a fost **„promovarea pescuitului și acvaculturii competitive, durabile din punctul de vedere al mediului, viabile din punct de vedere economic și responsabile din punct de vedere social”**. Cheltuielile din cadrul acestui obiectiv pot acoperi, de exemplu, costurile uneltelor de pescuit cu o selectivitate îmbunătățită în ceea ce privește dimensiunea peștilor pentru a reduce capturile nedorite sau, în acvacultură, ele pot fi utilizate pentru a consolida competitivitatea întreprinderilor. Informațiile disponibile indică faptul că flota de pescuit din UE este per ansamblu profitabilă și că flotele care vizează stocuri exploatare în mod durabil sunt avantajoase pentru pescari. Progresele înregistrate în ceea ce privește stimularea producției din acvacultură în UE sunt mai puțin avansate, din cauza stagnării lor din ultimul timp. De asemenea, FEPAM ar trebui să promoveze un pescuit și o acvacultură durabile din punctul de vedere al mediului. În pofida existenței unui cadru instituit pentru protecția mediului marin, acțiunile UE, inclusiv acțiunile întreprinse de statele membre, nu conduseseră la restabilirea unei stări ecologice bune a mărilor. Persistă probleme precum capturile accidentale de specii protejate. Deși capturile nedorite aruncate înapoi în mare sunt interzise (sub rezerva anumitor derogări), această practică continuă, dar indicatorul relevant din fișa de program nu prezintă niciun fel de date, iar informațiile din Raportul anual de implementare a FEPAM sunt considerate nefiabile. Per ansamblu, Curtea a constatat că, în fișa de program privind FEPAM și în raportul anual privind gestionarea și performanța bugetului UE, Comisia furnizează puține informații cu privire la performanța FEPAM în ceea ce privește sprijinirea obiectivelor de mediu ale politicii comune în domeniul pescuitului.

Al doilea obiectiv specific examinat de Curte (**„încurajarea punerii în aplicare a politicii comune în domeniul pescuitului”**) se axează pe gestionarea politicii de conservare a resurselor piscicole prin îmbunătățirea cunoștințelor științifice și a controlului

pescuitului. Unul dintre instrumentele de gestionare aflate la dispoziția UE în cadrul PCP în vederea atingerii unor niveluri de pescuit durabil constă în stabilirea unor limite de captură totală admisibilă pentru stocurile comerciale de pește. Cu toate acestea, este puțin probabil ca obiectivul PCP de atingere a stadiului de conservare dorit pentru toate stocurile de pește până în 2020 să fi fost atins, iar indicatorul principal conceput pentru a monitoriza progresul în acest domeniu nu conține informații suficiente pentru a arăta stadiul progreselor înregistrate în această direcție. Proportia stocurilor supraexploatate este de aproape 40 % în Atlanticul de Nord-Est și de 83 % în Marea Mediterană și în Marea Neagră. Supracapacitatea flotei de pescuit este principalul factor determinant al pescuitului excesiv. Capacitatea flotei din UE este în scădere lentă, însă prea multe segmente de flotă din majoritatea statelor membre continuă să fie disproporționate în raport cu posibilitățile lor de pescuit. FEPAM sprijină colectarea de date științifice, care sunt esențiale deoarece ar trebui să fie luate în considerare în deciziile majore referitoare la cotele de capturi. Curtea a constatat că, din cauza limitărilor de la nivelul datelor, nu erau disponibile avize științifice pentru multe stocuri de pește, în special din Marea Mediterană și din Marea Neagră. În fine, succesul politicii comune în domeniul pescuitului este strâns legat de eficacitatea sistemului de control al pescuitului. FEPAM oferă finanțare pentru îmbunătățirea eficacității sistemelor naționale de control, care sunt necesare pentru asigurarea respectării normelor. Cu toate acestea, nu există indicatori cu privire la contribuția FEPAM la atingerea obiectivului privind instituirea unui sistem de control eficace.

Capitolul 5 – Securitate și cetățenie

Ce anume a analizat Curtea

Cheltuielile prevăzute la rubrica Securitate și cetățenie din CFM sunt legate de politici al căror obiectiv este de a consolida conceptul de cetățenie europeană prin crearea unui spațiu de libertate, de justiție și de securitate fără frontiere interne. Aceste cheltuieli includ finanțare pentru domenii precum gestionarea armonizată a frontierelor, politica în materie de vize, azilul și migrația. Cheltuielile totale prevăzute la această rubrică pentru CFM 2014-2020 s-au ridicat la 22,4 miliarde de euro, din care fusese plătită până la sfârșitul anului 2020 o sumă de 17,5 miliarde de euro.

Pentru raportul din acest an, dintre cele **11 programe** din cadrul acestei rubrici, Curtea a selectat componenta frontiere și vize a Fondului pentru securitate internă (**FSI – Frontiere și vize**). Aceasta, împreună cu programul selectat anul trecut (FAMI), reprezenta peste un sfert din totalul plăților efectuate în cadrul acestei rubrici din CFM până la sfârșitul anului 2020.

FSI – Frontiere și vize are:

un obiectiv general, care este de a contribui la asigurarea unui nivel înalt de siguranță în cadrul Uniunii. În fișa de program există un indicator definit pentru acest obiectiv;

două obiective specifice:

- sprijinirea unei politici comune în domeniul vizelor;
- sprijinirea gestionării integrate a frontierelor.

Curtea a acoperit toate aceste obiective. Curtea a analizat informațiile furnizate de indicatorii de performanță, care măsoară gradul de realizare și progresele înregistrate în vederea atingerii obiectivelor menționate mai sus și pe care Comisia îi raportează în [fișa de program](#)¹¹ privind FSI. Pe baza informațiilor relevante disponibile referitoare la performanță, Curtea a evaluat cât de bună fusese performanța FSI – Frontiere și vize și a verificat plauzibilitatea acestor informații în raport cu propriile constatări din două rapoarte de audit recente¹².

¹¹ Fișele de program aferente proiectului de buget pe 2022.

¹² Rapoartele speciale nr. 20/2019 și nr. 08/2021.

Care au fost constatările Curții

FSI – Frontiere și vize a oferit un sprijin substanțial (1,4 miliarde de euro pentru perioada 2014-2020) pentru obiectivul general de a contribui la asigurarea unui nivel înalt de siguranță în cadrul Uniunii, printr-un control la frontiere uniform și de înaltă calitate și prin prelucrarea eficace a vizelor Schengen. Indicatorul general de impact definit în vederea evaluării acestui obiectiv este „numărul migranților în situație ilegală reținuți la frontierele externe ale UE”. Cheltuielile și activitățile FSI – Frontiere și vize pot contribui la reținerea migranților în situație ilegală la frontierele externe ale UE, dar numărul migranților depinde de factori externi extrem de volatili, care nu se află sub controlul UE. Prin urmare, chiar dacă acest indicator este pe drumul cel bun, nu este clar în ce măsură programul și-a atins obiectivul general de a contribui la un nivel ridicat de siguranță în UE.

Până la sfârșitul anului 2020, fusese plătită o proporție de doar 55 % din alocațiile prevăzute prin programele naționale. Ratele de absorbție de către statele membre a finanțării disponibile prin FSI – Frontiere și vize variaua considerabil, de la 18 % la 79 %. Întârzierile în absorbția fondurilor au fost cauzate, de exemplu, de întârzieri în procedurile de achiziții publice, ca urmare a numărului redus de ofertanți sau a complexității caietului de sarcini, sau de efectul pandemiei de COVID-19. Astfel, este probabil ca numeroase rezultate să se materializeze după 2020, ele neputând fi deocamdată evaluate. În plus, există unele lacune în informațiile referitoare la performanța programului, din cauza faptului că două tipuri de acțiuni finanțate de program (acțiunile la nivelul UE și asistența de urgență – în valoare totală de 553 de milioane de euro) nu sunt acoperite de cadrul de monitorizare a performanței.

Informațiile referitoare la performanță publicate în raportul anual privind gestionarea și performanța bugetului UE oferă o imagine optimistă a performanței FSI – Frontiere și vize. Comisia prezintă indicatorii care arată un grad ridicat de progres în direcția obiectivelor FSI – Frontiere și vize, dar nu și indicatorii cu rezultate mai puțin încurajatoare referitori la formarea și la consolidarea capacităților pentru consulate și polițiștii de frontieră. În plus, întrucât indicatorii de performanță publicați agregă rezultatele raportate de statele membre, rezultatele excepționale obținute de un număr limitat de țări oferă o imagine per ansamblu pozitivă și o perspectivă optimistă asupra progreselor înregistrate până în prezent. Un exemplu în acest sens este numărul de posturi specializate pentru personalul consular din țările terțe, valoarea-țintă fiind 395. Dintre cele 759 de posturi raportate, 679 fuseseră declarate de un număr de doar patru țări (Germania, Grecia, Țările de Jos și Austria). Dacă se lasă la o parte rezultatele pentru aceste patru țări, cifra referitoare la progresele înregistrate până în prezent scade de la 192 % la 28 %.

Obiectivul specific de a sprijini o **politică comună în materie de vize** urmărește facilitarea călătoriilor în scopuri legitime, asigurarea unei înalte calități a serviciilor oferite solicitanților de viză și combaterea imigrației ilegale. Este încurajată dezvoltarea unei politici comune care să permită un regim de călătorie fără controale în spațiul Schengen, atât pentru resortisanții UE, cât și pentru resortisanții țărilor terțe care dețin o viză. Această politică comună în domeniul vizelor se referă numai la vizele de scurtă ședere, în timp ce vizele și permisele de ședere pe termen mai lung țin în continuare de competența statelor membre, ceea ce înseamnă că FSI – Frontiere și vize poate contribui la prelucrarea uniformă și eficientă numai a unora dintre permisele utilizate pentru a intra în UE. Programul a finanțat modernizarea a peste 2 600 de consulate (290 % din valoarea-țintă pentru 2020) și dezvoltarea a 430 de activități consulare comune și a sistemelor informatice ale politicii comune în domeniul vizelor, promovând astfel cooperarea consulară între statele membre și creând centre mai sigure și mai eficiente de prelucrare a cererilor de viză. Cu toate acestea, până în prezent, numărul mediu raportat de ore de formare a personalului în domeniul politicii comune în materie de vize este scăzut (3 ore de formare primită, comparativ cu 16 ore planificate pentru fiecare persoană). Aceasta înseamnă că programul nu a contribuit suficient la aplicarea coerentă a *acquis*-ului (corpusul de drepturi și obligații comune care este obligatoriu din punct de vedere juridic pentru toate statele membre ale UE) prin formarea personalului.

Al doilea obiectiv specific al programului sprijină **gestionarea integrată a frontierelor** în vederea asigurării unui nivel uniform și ridicat de control și protecție a frontierelor externe, precum și a fluidizării trecerii frontierelor externe. Sprijinul furnizat prin FSI – Frontiere și vize pentru dezvoltarea și modernizarea sistemelor informatice, a echipamentelor și a infrastructurii pentru controalele cu privire la vize și verificările la frontieră are o valoare adăugată europeană reală. Aceste sisteme sunt esențiale pentru a permite, în cadrul verificărilor la frontieră, identificarea persoanelor care reprezintă o amenințare la adresa securității, asigurând în același timp fluidizarea călătoriilor în scopuri legitime. Până la sfârșitul anului 2020, 33 516 elemente de infrastructură și de echipamente de control la frontieră fuseseră dezvoltate sau modernizate cu sprijin din FSI – Frontiere și vize, cifră care se situează cu mult peste valoarea-țintă stabilită pentru 2020, și anume 19 902. Beneficiile aduse de elementele respective depind de formarea personalului, care este sprijinită tot prin acest program. Întrucât unele state membre au raportat orele de formare, zilele de formare și numărul de cursuri în cadrul aceluiași indicator, valorile agregate aferente acestuia nu sunt comparabile. Bazele de date care au beneficiat de sprijin sunt consultate din ce în ce mai frecvent. Datele arată că numărul resortisanților țărilor terțe cărora li s-a refuzat intrarea la punctele de trecere a frontierelor externe a crescut constant, de la 297 860 în 2015 la 689 065 în 2019, ceea ce indică faptul că sistemele de gestionare a frontierelor contribuie la eficacitatea controalelor la frontieră. Sistemul are totuși

o limitare inerentă: sistemul VIS, care conectează consulatele din țările terțe cu toate punctele de control de la frontierele externe din țările Schengen, permite țărilor să facă schimb doar de date privind vizele Schengen de scurtă durată. Prin urmare, nu există o evidență consolidată a tuturor vizelor eliberate și verificate.

Capitolul 6 – Europa în lume

Ce anume a analizat Curtea

„Europa în lume” finanțează **15 programe** și acoperă cheltuielile aferente tuturor acțiunilor externe finanțate din bugetul general al UE, cum ar fi activitățile legate de dezvoltare și cooperare, de ajutorul umanitar, de țările învecinate și de asistența pentru preaderare. Cheltuielile totale prevăzute la această rubrică pentru CFM 2014-2020 se ridică la 66,3 miliarde de euro, din care fusese plătită până la sfârșitul anului 2020 o sumă de 44,2 miliarde de euro.

Pentru raportul din acest an, Curtea a selectat **Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II)**. Acesta, împreună cu programele selectate anul trecut (ICD și IEV), reprezenta aproape jumătate din totalul plăților efectuate în cadrul acestei rubrici din CFM până la sfârșitul anului 2020.

IPA II are:

un obiectiv general, care este acela de a sprijini țările candidate și pe cele potențial candidate în reformele lor prin care se urmărește alinierea la normele și valorile UE în vederea aderării la UE;

patru obiective specifice, dintre care Curtea a examinat trei, referitoare la:

- o reforme politice;
- o dezvoltarea economică, socială și teritorială;
- o consolidarea capacității țărilor beneficiare de a-și îndeplini obligațiile care decurg din statutul de membru al Uniunii.

Curtea a analizat informațiile furnizate de indicatorii de performanță, care măsoară gradul de realizare și progresele înregistrate în vederea atingerii obiectivelor menționate mai sus și pe care Comisia îi raportează în [fișa de program](#)¹³ privind IPA II. Pe baza informațiilor relevante disponibile referitoare la performanță, Curtea a evaluat cât de bună fusese performanța IPA II și a verificat plauzibilitatea acestor informații în raport cu propriile constatări din două rapoarte de audit recente¹⁴.

¹³ Fișele de program aferente proiectului de buget pe 2022.

¹⁴ Raportul special nr. 07/2018 și Raportul special nr. 27/2018.

Care au fost constatările Curții

Per ansamblu, indicatorii raportați de Comisie în fișa de program arată o performanță modestă a IPA II. Curtea consideră că dintr-un total de 19 indicatori, doar 5 sunt pe drumul cel bun pentru a-și atinge țintele, în timp ce aproximativ jumătate (9) nu se află pe drumul cel bun. Pentru restul de 5 indicatori, nu există suficiente informații pentru a evalua în mod clar progresele înregistrate.

În raportul anual privind gestionarea și performanța bugetului UE, Comisia prezintă șase dintre acești indicatori ca indicatori-cheie de performanță, toți arătând unele progrese. Curtea nu consideră însă că indicatorii selectați sunt reprezentativi pentru performanța IPA II: patru dintre cei șase sunt indicatori de impact și oferă indicii mai degrabă cu privire la contextul programului decât la performanța sa, în timp ce ceilalți doi sunt indicatori de realizare, care se referă la programe de cooperare transfrontalieră, nerepresentative pentru cheltuielile din IPA II. În fine, niciunul dintre cei șase indicatori selectați de Comisie nu măsoară progresele realizate în direcția atingerii obiectivului specific privind reformele politice, deși acestea constituie un element central în procesul de extindere.

Bugetul IPA II este gestionat fie prin gestiune directă de către Comisie, fie prin gestiune indirectă de către autoritățile de resort ale beneficiarilor IPA II acreditate în acest sens. Gestiunea indirectă este utilizată în primul rând pentru a pregăti aceste autorități să gestioneze fondurile structurale/de coeziune în viitor. Cu toate acestea, deși a îmbunătățit gradul de apropiere de către beneficiari a programului, utilizarea gestiunii indirecte a cauzat probleme grave de eficiență legate de deficiențe sistemice și de capacitatea administrativă redusă. În Turcia, de exemplu, întârzierile cronice au condus la o acumulare de cheltuieli neefectuate de 600 de milioane de euro cu titlu de finanțare din IPA I și din IPA II în cadrul acestui mod de gestiune. Beneficiarii IPA II nu sunt întotdeauna interesați de gestiunea indirectă. Serbia, de exemplu, a preferat gestiunea directă de către Comisie în domeniul statului de drept, în principal din cauza capacității administrative reduse a agențiilor responsabile și de rata ridicată de rotație a personalului în cadrul acestora.

Curtea a constatat că informațiile referitoare la performanța IPA II prezintă unele lacune. În primul rând, DG NEAR publică, în fiecare an, rapoarte detaliate privind situația actuală și progresele înregistrate de fiecare țară candidată și de fiecare țară potențială în raport cu diferitele capitole de negociere și pe calea către îndeplinirea criteriilor politice și economice. Deși aceste rapoarte, cerute de Consiliul Uniunii Europene, își îndeplinesc scopul de a furniza informații cu privire la procesul de extindere, ele nu indică măsura în care progresele (sau lipsa acestora) se datorează IPA II și măsura în care acestea depind de alți factori. În mod similar, monitorizarea proiectelor individuale prezintă unele deficiențe. În unele cazuri, de exemplu,

monitorizarea se axa pe resurse, pe activități și pe procese, mai degrabă decât pe rezultate și pe impacturi. Unii dintre indicatorii analizați în rapoartele Curții fie nu erau însoțiți de valori de referință, fie nu erau definiți în mod corespunzător.

În al doilea rând, fișa de program aferentă IPA II prezintă indicatori de impact și indicatori de realizare, fără să existe însă indicatori de rezultat care să facă legătura între aceștia. Indicatorii de rezultat sunt esențiali pentru a înțelege modul în care programul a contribuit la realizarea de progrese în vederea atingerii obiectivelor sale.

Unul dintre obiectivele specifice ale IPA II constă în **„sprijinirea reformelor politice”**. În pofida progreselor înregistrate de unii beneficiari ai IPA II, toți indicatorii din fișa de program referitori la reformele politice au regresat în raport cu valorile lor de referință și niciunul dintre aceștia nu se află pe drumul cel bun în atingerea țintelor. De exemplu, indicatorii care măsoară percepția corupției, a libertății presei, a eficacității guvernului, a statului de drept, a calității reglementării și a componentei „voce și răspundere” arată un regres general și rămân sub nivelurile de referință. Un indicator util care monitorizează implicarea societății civile în procesele de reformă a fost suprimat. Principalul motiv al ritmului lent al progreselor este voința politică insuficientă în anumite cazuri, dar există de asemenea dovezi că sprijinul acordat de UE a fost mai eficace în promovarea acestor reforme decât în asigurarea punerii lor în aplicare.

Un alt obiectiv specific al IPA II constă în sprijinirea **„dezvoltării economice, sociale și teritoriale”**. Indicatorii utilizați pentru acest obiectiv specific oferă informații mai degrabă cu privire la contextul economic în care operează IPA II sau la modul în care acesta contribuie la sectorul agroalimentar și la cel al dezvoltării rurale. Nu există însă indicatori care să măsoare contribuția IPA II la dezvoltarea socială și teritorială. IPA II a contribuit la modernizarea sectorului agroalimentar și al dezvoltării rurale. În cazul a 7 dintre cei 11 indicatori care măsoară progresele în acest domeniu, fie aceștia nu sunt pe drumul cel bun în atingerea țintelor, fie nu este clar dacă țintele vor fi sau nu atinse.

Al treilea obiectiv specific analizat de Curte este de a ajuta beneficiarii IPA II să se alinieze la **acquis**-ul UE. În ansamblu, această aliniere la UE s-a intensificat. Totuși, întrucât cea mai recentă fișă de program nu include o țintă pentru indicatorul de măsurare a progreselor în acest domeniu, este dificil să se evalueze dacă ritmul alinierii este suficient. Acest obiectiv specific vizează, de asemenea, **pregătirea beneficiarilor în vederea gestionării fondurilor UE**. Nu există însă indicatori care să măsoare gradul de pregătire a beneficiarilor în această privință.

Capitolul 7 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor

Ce anume a analizat Curtea

În fiecare an, Curtea analizează în ce măsură entitățile auditate au dat curs recomandărilor sale. În acest scop, Curtea a analizat situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor formulate în rapoartele speciale pe care le-a publicat cu trei ani în urmă.

Analiza realizată anul acesta cu privire la situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor Curții a vizat 161 de recomandări formulate în 20 dintre cele 23 de rapoarte speciale publicate în 2017. Recomandările formulate în restul de trei rapoarte speciale au fost sau vor fi monitorizate în cadrul unor audituri separate. La fel ca în trecut, recomandările adresate statelor membre nu au intrat în sfera exercițiului de urmărire a situației acțiunilor întreprinse.

În ultimii ani, Curtea a fixat un termen pentru punerea în aplicare a recomandărilor formulate în rapoartele sale speciale. Anul acesta, pentru prima dată, Curtea a analizat dacă entitățile auditate au pus în aplicare acțiuni corective în termenul stabilit.

Care au fost constatările Curții

Per ansamblu, Curtea a constatat că entitățile auditate puseseră în aplicare în termen majoritatea recomandărilor formulate în rapoartele sale speciale (68 % dintre recomandări).

Dintre cele 161 de recomandări a căror situație a fost analizată de Curte, 149 erau adresate Comisiei, iar restul de 12 erau adresate Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE). 77 % au fost acceptate integral de entitățile auditate, 16 % au fost acceptate parțial, iar 7 % nu au fost acceptate.

Dintre cele 149 de recomandări adresate Comisiei, 100 au fost puse în aplicare integral (67 %), 17 în majoritatea privințelor (12 %), 14 în anumite privințe (9 %) și 16 (11 %) nu au fost deloc puse în aplicare. În două cazuri (1 %), Curtea a considerat că recomandările respective nu mai erau relevante.

Toate cele 12 recomandări adresate SEAE au fost puse în aplicare integral.

Curtea a observat că nivelul de punere în aplicare a recomandărilor sale este corelat cu acceptarea acestora de către entitățile auditate. În comparație cu anul anterior, proporția recomandărilor puse în aplicare integral sau în majoritatea privințelor a rămas relativ stabilă (80 %). Mai este loc de progrese în ceea ce privește recomandările care nu au fost puse în aplicare și cele care au fost puse în aplicare doar în anumite privințe sau în majoritatea privințelor. Analiza Curții arată că acceptarea de către entitățile auditate a recomandărilor de audit este utilă pentru a se asigura luarea unor măsuri adecvate pentru remedierea deficiențelor raportate.

DREPTURI DE AUTOR

© Uniunea Europeană, 2021.

Politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare este pusă în aplicare prin [Decizia nr. 6-2019 a Curții de Conturi Europene](#) privind politica în materie de date deschise și reutilizarea documentelor.

Cu excepția cazului în care se precizează altceva (de exemplu, într-o mențiune separată indicând drepturile de autor), conținutul elaborat de Curtea de Conturi Europeană pentru care UE deține drepturile de autor face obiectul licenței [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Aceasta înseamnă că reutilizarea este autorizată, sub rezerva menționării adecvate a autorilor și a indicării eventualelor modificări. Reutilizatorul nu poate altera sensul sau mesajul inițial al documentelor. Curtea de Conturi Europeană nu răspunde pentru eventualele consecințe ale reutilizării.

Este necesar să obțineți drepturi suplimentare în cazul în care un anumit conținut prezintă persoane fizice ce pot fi identificate, de exemplu în cazul fotografiilor în care apar membri ai personalului Curții de Conturi Europene, sau în cazul în care conținutul include lucrări ale unor terți. Dacă se obține o astfel de autorizație, ea anulează autorizația de natură generală menționată mai sus și va indica în mod clar eventualele restricții de utilizare.

Pentru a utiliza sau a reproduce un conținut pentru care UE nu deține drepturile de autor, poate fi necesar să obțineți o autorizație în acest sens direct de la titularii drepturilor de autor.

Programele informatice sau documentele care fac obiectul unor drepturi de proprietate industrială, cum ar fi brevetele, mărcile comerciale, desenele și modelele înregistrate, logourile și denumirile înregistrate, sunt excluse din politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare și nu se acordă nicio licență pentru acestea.

Familia site-urilor instituționale ale Uniunii Europene care sunt incluse în domeniul europa.eu oferă linkuri către site-uri terțe. Deoarece Curtea de Conturi Europeană nu are control asupra acestor site-uri, sunteți încurajați să verificați politica aplicată de ele în ceea ce privește respectarea vieții private și drepturile de autor.

Utilizarea logoului Curții de Conturi Europene

Logoul Curții de Conturi Europene nu poate fi utilizat fără acordul prealabil al Curții de Conturi Europene.

Câteva cuvinte despre documentul intitulat „2020: Raportul privind performanța – pe scurt”

Documentul intitulat „2020: Raportul privind performanța – pe scurt” conține o prezentare generală a „Raportului privind performanța bugetului UE – situația la sfârșitul anului 2020”, în care Curtea a examinat un aspect specific al cadrului de performanță al UE, a analizat rezultatele obținute de o serie de programe de cheltuieli ale UE incluse într-un eșantion și a examinat măsura în care entitățile auditate au pus în aplicare recomandările pe care le-a formulat în rapoartele speciale publicate în 2017.

Textul integral al raportului este disponibil pe site-ul eca.europa.eu.

Curtea de Conturi Europene este auditorul extern independent al Uniunii Europene. Ea avertizează cu privire la riscurile existente, oferă asigurare, evidențiază existența atât a deficiențelor, cât și a bunelor practici și formulează recomandări adresate factorilor de decizie și organelor legislative din UE cu privire la îmbunătățirea gestionării politicilor și a programelor UE. Prin activitatea sa, Curtea se asigură de faptul că cetățenii Uniunii Europene știu cum le sunt cheltuiți banii.

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene